

## Człowiek i cywilizacja

### Sylabus zajęć

#### Informacje podstawowe

|                                                      |                                                                                              |                                                |                                 |
|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------|
| <b>Kierunek studiów</b><br>Liberal Arts and Sciences |                                                                                              | <b>Cykl dydaktyczny</b><br>2024/25             |                                 |
| <b>Specjalność</b><br>-                              |                                                                                              | <b>Kod zajęć</b><br>18LASS.12K.03229.24        |                                 |
| <b>Jednostka organizacyjna</b><br>Wydział Historii   |                                                                                              | <b>Języki wykładowe</b><br>polski              |                                 |
| <b>Poziom studiów</b><br>studia pierwszego stopnia   |                                                                                              | <b>Obligatoryjność</b><br>Obowiązkowy          |                                 |
| <b>Forma studiów</b><br>studia stacjonarne           |                                                                                              | <b>Blok zajęciowy</b><br>Przedmioty kierunkowe |                                 |
| <b>Profil studiów</b><br>profil ogólnoakademicki     |                                                                                              |                                                |                                 |
| <b>Koordynator zajęć</b>                             | Rafał Wierchosławski                                                                         |                                                |                                 |
| <b>Prowadzący zajęcia</b>                            | Rafał Wierchosławski                                                                         |                                                |                                 |
| <b>Okres</b><br>Semestr 2                            | <b>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</b><br>• Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną |                                                | <b>Liczba punktów ECTS</b><br>2 |

## Cele kształcenia dla zajęć

| Kod | Cel                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1  | zwrócenie uwagi na istotne dylematy (nie tylko moralne) czy też antynomie (w sensie zaproponowanym przez St. Turnera), które stanowią wyzwania we współczesnym świecie                                                                                     |
| C2  | omówienie kwestii odpowiedzialności w kontekście refleksji nad istotnymi problemami współczesności: różne poziomy (jednostki, małe ojczyzny, społeczności narodowe i ponadnarodowe) oraz możliwości działania (w tym i współdziałania) w ich rozwiązywaniu |
| C3  | zwrócenie uwagi studentom na wzajemne powiązania różnych kwestii aksjologicznych, kulturowych, społecznych, ekonomicznych czy ekologicznych, ich skomplikowania oraz wieloaspektowości.                                                                    |
| C4  | uwrażliwienie studentów na konsekwencje wydawania zbyt pochopnych sądów oraz wyrabianie nawyku krytycznego myślenia                                                                                                                                        |

## Wymagania wstępne

Brak.

## Efekty uczenia się dla zajęć

| Kod                         | Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie                                                                                                                                  | Efekty uczenia się dla kierunku                         | Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć |
|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| <b>Wiedzy - Student/ka:</b> |                                                                                                                                                                          |                                                         |                                                              |
| W1                          | zna problemy współczesnego świata generowane w procesie historycznych przemian (modernizacja, totalitaryzmy, koniec historii)                                            | LAS_K1_W03,<br>LAS_K1_W06,<br>LAS_K1_W10                | Esej                                                         |
| W2                          | rozumie problemy związane z globalizacją i ekonomizacją systemów społeczno-politycznych                                                                                  | LAS_K1_W03,<br>LAS_K1_W06,<br>LAS_K1_W10                | Esej                                                         |
| W3                          | zna problemy związane ze statusem różnych typów wiedzy i technologii we współczesnych społeczeństwach                                                                    | LAS_K1_W03,<br>LAS_K1_W06,<br>LAS_K1_W10                | Esej                                                         |
| W4                          | rozumie kwestie związane z rozwojem wiedzy i technologii - uwarunkowania post-prawdziwościowe, bioetyka, trans-humanizm, sztuczna inteligencja                           | LAS_K1_W03,<br>LAS_K1_W06,<br>LAS_K1_W10                | Esej                                                         |
| W5                          | rozumie kwestie związane z szeroko rozumianą problematyką ekologiczną (przyroda, świat kultury i tradycji jako ramy ludzkiego habitatu, sprawiedliwość transgeneracyjna) | LAS_K1_W03,<br>LAS_K1_W06,<br>LAS_K1_W09,<br>LAS_K1_W10 | Esej                                                         |

## Treści programowe dla zajęć

| Lp. | Treści programowe dla zajęć                                                                      | Efekty uczenia się dla zajęć | Formy zajęć |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-------------|
| 1.  | Procesy modernizacji, ich totalitarne konsekwencje oraz próby wyjścia.                           | W1, W2, W5                   | Ćwiczenia   |
| 2.  | Różne wymiary globalizacji oraz postępu technologicznego i ich negatywne (niezamierzone) skutki. | W1, W2                       | Ćwiczenia   |

| Lp. | Treści programowe dla zajęć                                                                                | Efekty uczenia się dla zajęć | Formy zajęć |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-------------|
| 3.  | Utożsamienie wielu aspektów życia związane z procesami globalizacyjnymi.                                   | W1, W2, W5                   | Ćwiczenia   |
| 4.  | Autonomie różnych sfer życia (nauka, religia, kultura) a wielokulturowy wymiar współczesnych społeczeństw. | W3                           | Ćwiczenia   |
| 5.  | Nauka dla przyszłości i granice humanizmu, w kierunku transhumanizmu (posthumanizmu).                      | W1, W4, W5                   | Ćwiczenia   |

### Informacje dodatkowe

| Forma zajęć | Metody i formy prowadzenia zajęć                                                                                     |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ćwiczenia   | Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda badawcza (dociekania naukowego) |

| Forma zajęć | Warunki zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ćwiczenia   | Praca pisemna na wybrany przez studenta temat (możliwość realizacji własnych zainteresowań) w oparciu o uzgodnioną z prowadzącym literaturę przedmiotu.<br>Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym:<br>bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90%<br>dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80%<br>dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70%<br>dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60%<br>dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50%<br>niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. |

## Literatura

### Obowiązkowa

1. Brown M.B., Science in Democracy: Expertise, Institution and Representation, MIT Press, Cambridge MA, 2009.
2. Adolf M., Stehr N., Knowledge, Routledge, London 2014.
3. Beck U., Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności, przeł. S. Cieśla, Wydawnictwo Naukowe Schola, Warszawa 2002.

### Dodatkowa

1. Callon M., Lascoumes P., Barthe Y., Acting in an Uncertain World: An Essay on Technical Democracy, MIT Press, Cambridge MA, 2009.
2. Collins H., Evans R., Rethinking Expertise, The University of Chicago Press, Chicago 2007.
3. Fischer F., Citizens, Experts, and the Environment: The Politics of Local Knowledge, Duke University Press, Durham, NC -London 2000.
4. Fischer F., Democracy and Expertise: Reorienting Policy Inquiry, Oxford University Press, Oxford 2009.
5. Fuller S., New Frontiers in Science and Technology Studies, Polity Press, Cambridge UK 2000.
6. The Customization of Science: The Impact of Religious and Political Worldviews on Contemporary Science, eds. S. Fuller, M. Stenmark, U. Zackariasson, Palgrave Macmillan, 2014.
7. Grundmann R., Stehr N., Experts: The Knowledge and Power of Expertise, Routledge, London 2012.
8. Goćkowski J., Autorytety świata uczonych, PIW, Warszawa 1984.
9. Goćkowski J., Ethos nauki i role uczonych, Secesja, Kraków 1996.
10. Kurczewska J., Technokraci i ich świat społeczny, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 1997.
11. Merton R.K., The Sociology of Science: Theoretical and Empirical Investigations, University of Chicago Press, Chicago 1973.
12. Stehr N., Knowledge Societies, Sage, London 1994.
13. Stehr N., The Fragility of Modern Societies: Knowledge and Risk in the Information Age, SAGE Publications, London 2001.
14. Turner S.P., Liberal democracy 3.0. Civil Society in the Age of Experts, Sage, London 2003.
15. Turner S.P., The Politics of Expertise, Routledge, London 2014.
16. Scruton R., Zielona filozofia. Jak poważnie myśleć o naszej planecie, tłum. J. Grzegorzczak, R.P. Wierchosławski, Wydawnictwo Zysk i Spółka, Poznań 2017.

## Nakład pracy studenta i punkty ECTS

| Rodzaje zajęć studenta              | Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć |
|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Ćwiczenia                           | 30                                                                  |
| Przygotowanie do zajęć              | 10                                                                  |
| Czytanie wskazanej literatury       | 10                                                                  |
| Przygotowanie do zaliczenia         | 10                                                                  |
| <b>Łączny nakład pracy studenta</b> | <b>Liczba godzin</b><br>60                                          |
| <b>Liczba punktów ECTS</b>          | <b>ECTS</b><br>2                                                    |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

## Efekty uczenia się dla kierunku

| Kod        | Treść                                                                                                                                 |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| LAS_K1_W03 | Absolwent/ka zna i rozumie reguły logiki i retoryki określające zasady poprawnego rozumowania i prezentowania wyników badań naukowych |
| LAS_K1_W06 | Absolwent/ka zna i rozumie zasady i metody prowadzenia badań w ramach nauk humanistycznych i ścisłych                                 |
| LAS_K1_W09 | Absolwent/ka zna i rozumie procesy rozwoju nauk społecznych i wybraną problematykę współcześnie prowadzonych badań                    |
| LAS_K1_W10 | Absolwent/ka zna i rozumie procesy rozwoju nauk eksperymentalnych i wybraną problematykę współcześnie prowadzonych badań              |